

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY 4 A

Zasady ogólne oceniania

- Wymagania na wyższą ocenę obejmują również wymagania przewidziane dla ocen niższych.
- Ocenianie uwzględnia stopień opanowania umiejętności, samodzielność, świadome stosowanie wiedzy w praktyce, aktywność, postępy ucznia oraz umiejętność refleksji nad własnym uczeniem się.
- Szczególne znaczenie ma praktyczne posługiwanie się językiem w sytuacjach komunikacyjnych, a nie wyłącznie odtwarzanie wiadomości.
- W odbiorze tekstów kultury oceniane są m.in. rozumienie tekstu, interpretacja, formułowanie opinii, argumentowanie oraz korzystanie z różnych źródeł informacji.
- W edukacji medialnej oceniane jest świadome, odpowiedzialne i krytyczne korzystanie z informacji i mediów odpowiednio do wieku ucznia.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Ocena śródroczna – uczeń:

- czyta poprawnie proste teksty i rozumie ich podstawową treść;
- określa temat tekstu i wyszukuje najważniejsze informacje podane wprost;
- rozróżnia podstawowe pojęcia związane z komunikacją: autor, narrator, nadawca, odbiorca, czytelnik, słuchacz;
- rozpoznaje podstawowe formy wypowiedzi i tekstów użytkowych;
- rozpoznaje podstawowe elementy świata przedstawionego i wskazuje bohaterów oraz wydarzenia;
- zna podstawowe pojęcia dotyczące języka i budowy wypowiedzenia, w tym podmiot, orzeczenie, rzeczownik, czasownik, przymiotnik i przysłówki;
- rozróżnia podstawowe typy wypowiedzi ze względu na cel wypowiedzi;
- rozpoznaje wiersz i strofę oraz podstawowe gatunki literackie omawiane w klasie 4;
- udziela krótkich, logicznych odpowiedzi i tworzy proste wypowiedzi ustne;
- redaguje według wzoru podstawowe formy użytkowe i krótkie wypowiedzi pisemne;
- zna i stara się stosować podstawowe zasady ortografii, interpunkcji i poprawności językowej;
- korzysta z podręcznika i podstawowych źródeł informacji przy wsparciu nauczyciela.

Ocena roczna – uczeń:

- odczytuje teksty literackie głównie na poziomie dosłownym;
- rozpoznaje proste komunikaty niewerbalne i piktogramy;
- stosuje podstawowe formy gramatyczne w krótkich wypowiedziach;
- posługuje się podstawowym słownictwem związanym z codziennym doświadczeniem ucznia;
- podejmuje próby samodzielnego poprawiania własnych wypowiedzi.

OCENA DOSTATECZNA

Ocena śródroczna – uczeń:

- czyta poprawnie tekst i określa jego główną myśl;
- porządkuje informacje zawarte w tekście i odczytuje informacje wyrażone wprost;

- rozróżnia autora i narratora oraz rozpoznaje podstawowe rodzaje tekstów;
- określa sytuację bohatera, jego podstawowe cechy i emocje;
- rozróżnia rzeczywistość i fikcję oraz wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne;
- rozpoznaje podstawowe środki wyrazu i elementy tekstów kultury omawiane na lekcjach;
- posługuje się pojęciem akapitu i rozpoznaje podstawową kompozycję wypowiedzi;
- rozpoznaje podstawowe części mowy oraz podmiot i orzeczenie;
- stosuje poznane typy wypowiedzi zgodnie z celem komunikacyjnym;
- redaguje samodzielnie podstawowe formy użytkowe oraz proste opowiadanie i opis;
- w większości przestrzega zasad pisowni i podstawowych zasad interpunkcji;
- korzysta z podstawowych źródeł informacji i podejmuje próby oceny przydatności znalezionych wiadomości.

Ocena roczna – uczeń:

- rozpoznaje emocje i intencje wyrażane w prostych tekstach oraz komunikatach niewerbalnych;
- odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i formułuje proste wnioski;
- stosuje poprawne formy gramatyczne w typowych sytuacjach;
- tworzy rodziny wyrazów i wykorzystuje poznane słownictwo w odpowiednim kontekście;
- potrafi wskazać swoje mocne strony i trudności w uczeniu się oraz korzysta ze wskazówek do dalszej pracy.

OCENA DOBRA

Ocena śródroczna – uczeń:

- czyta płynnie i wydobywa z tekstu najważniejsze informacje;
- porządkuje informacje, odczytuje treści dosłowne i proste treści pośrednie;
- rozróżnia tekst literacki i informacyjny oraz rozpoznaje cechy omawianych gatunków;
- rozpoznaje proste przenośnie i podstawowe środki stylistyczne oraz wyjaśnia ich znaczenie;
- porównuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami i formułuje opinię;
- rozpoznaje elementy fantastyczne, podstawowe elementy teatru i filmu oraz określa ich rolę;
- wyjaśnia podstawową kompozycję tekstu i tworzy wypowiedzi zgodne z wymaganiami danej formy;
- korzysta ze słowników, encyklopedii i innych źródeł informacji, wybierając potrzebne wiadomości;
- rozpoznaje i stosuje poznane części mowy oraz typy wypowiedzi;
- pisze twórcze opowiadanie i rozbudowany opis, zachowując spójność wypowiedzi;
- sporządza plan ramowy i recytuje teksty z odpowiednią dykcją;
- w większości poprawnie stosuje zasady ortografii i interpunkcji;
- odnosi się do wypowiedzi innych osób i potrafi współpracować podczas rozmowy lub dyskusji.

Ocena roczna – uczeń:

- odczytuje proste sensy przenośne i nieskomplikowane metafory;
- stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;
- różnicuje natężenie cech i emocji w wypowiedziach;
- rozróżnia wyrazy bliskoznaczne i pokrewne oraz stosuje je poprawnie w kontekście;
- świadomie dobiera informacje i sposób ich przedstawienia do celu zadania.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocena śródroczna – uczeń:

- czyta wyrażnie, dostosowując tempo, intonację i sposób interpretacji do charakteru tekstu;
- wydobywa, porządkuje i wykorzystuje informacje z tekstów literackich i informacyjnych;
- odczytuje treści dosłowne, ukryte i proste znaczenia przenośne oraz wyciąga trafne wnioski;

- wyjaśnia rolę autora, narratora i odbiorcy oraz funkcje różnych tekstów;
- analizuje kompozycję wypowiedzi i świadomie dostosowuje formę oraz styl do celu komunikacji;
- analizuje sytuację bohaterów, ich motyw i emocje, odnosząc się do treści utworu;
- interpretuje podstawowe środki artystycznego wyrazu oraz elementy literatury, filmu i teatru;
- formułuje opinie i uzasadnia je trafnymi argumentami;
- sprawnie korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, również cyfrowych, z zachowaniem zasad odpowiedzialnego korzystania;
- świadomie stosuje wiedzę językową z zakresu słownictwa, składni, fleksji i fonetyki odpowiednio do poziomu klasy 4;
- tworzy logiczne, spójne i poprawne wypowiedzi ustne i pisemne, wykorzystując bogate słownictwo;
- przestrzega zasad ortografii i interpunkcji oraz poprawia własne błędy.
- planuje własną pracę, monitoruje jej przebieg i formułuje wnioski dotyczące dalszego uczenia się.

Ocena roczna – uczeń:

- wyjaśnia funkcje prostych przysłów, symboli i alegorii omawianych na poziomie klasy 4;
- przekształca proste konstrukcje składniowe zależnie od celu wypowiedzi;
- świadomie stosuje trudniejsze formy gramatyczne w wypowiedziach;
- interpretuje głosowo tekst, przekazując jego sens i intencję;
- stosuje poznane związki frazeologiczne ze zrozumieniem ich znaczenia;
- samodzielnie wybiera strategie uczenia się i korzysta z informacji zwrotnej.

OCENA CELUJĄCA

Ocena śródroczna – uczeń:

- samodzielnie i twórczo analizuje oraz interpretuje różnorodne teksty kultury na poziomie dostosowanym do klasy 4;
- wykorzystuje informacje z przeczytanych tekstów w nowych, własnych działaniach i projektach;
- świadomie i sprawnie stosuje wiedzę językową w praktyce komunikacyjnej;
- samodzielnie wyszukuje, selekcjonuje, porównuje i przetwarza informacje z różnych źródeł;
- formułuje pytania problemowe i podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania problemów interpretacyjnych;
- komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając motyw działania i kontekst sytuacyjny;
- wyraża własne opinie i argumentuje swoje stanowisko;
- redaguje oryginalne, spójne i poprawne językowo wypowiedzi, świadomie dobierając styl i słownictwo;
- wykazuje szczególną dbałość o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową;
- wykazuje się inicjatywą, sprawczością, kreatywnością i umiejętnością autorefleksji w procesie uczenia się.

Ocena roczna – uczeń:

- czyta chętnie i samodzielnie poszerza repertuar poznawanych tekstów kultury, w tym lektur;
- odczytuje bardziej złożone znaczenia symboliczne i wykorzystuje je w interpretacji na poziomie adekwatnym do wieku;
- kreatywnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności w nowych sytuacjach problemowych;
- samodzielnie korzysta z zasobów biblioteki oraz wiarygodnych źródeł cyfrowych;
- podejmuje dodatkowe działania rozwijające zainteresowania czytelnicze, językowe lub kulturowe.

Lektury i praktyki lekturowe

Uczeń czyta utwory wskazane w obowiązującym programie nauczania i realizowanym wykazie lektur. W ocenie uwzględnia się nie tylko znajomość treści, ale również rozumienie tekstu, rozmowę o lekturze, formułowanie opinii, odwoływanie się do doświadczeń czytelniczych oraz samodzielne wybory czytelnicze.

